

MEMO

To: internetconsultatie
Copy:
From: Chiel Boonstra
Date: 10 september 2016
Project: EPV huur
Subject: reactie internetconsultatie

Het is verheugend dat de Energieprestatievergoeding voor huurders vorm krijgt en dat BZK heeft besloten om de EPV regelgeving voor meerdere energiedragers in te zetten. Kern van de zaak is immers dat vergaande CO2 reductie nodig is, en dat wordt bereikt door woningen zeer energiezuinig te renoveren en het aandeel duurzame energie in het energiesysteem te maximaliseren.

Om tot een maximale inzet van duurzame energie te komen is het nodig dat we denken in alle mogelijke energiedragers en combinaties. Daarom is het besluit om een EPV voor energiezuinige all electric woningen uit te breiden naar energiezuinige woningen met een gasaansluiting maatschappelijk gezien toe te juichen. Het zou wenselijk zijn als ook voor woningen aangesloten op andere energiedragers een EPV mogelijk wordt. Denk daarbij bijvoorbeeld aan warmtenetten, maar ook aan bio-gebaseerde energiebronnen.

Uit internationale studies en onderzoek is bekend dat alle energiedragers de potentie hebben om te verduurzamen en dat door optimale combinaties van de energiedragers gas, warmte en elektriciteit een zeer duurzame energievoorziening mogelijk wordt. Daarbij is de potentie van het gebruik van het gasnet voor opslag van duurzame energie een veelbelovend fenomeen, naast en samen met andere combinaties en opslagvormen. Het gegeven dat we voor de EPV praten over zeer energiezuinige woningen, maakt dat we spreken over significant betere prestaties als randvoorwaarde voor zeer lage CO2 emissies. Niet de keuze van de energiedrager, maar de CO2 emissie, moet leidend zijn. De voorgestelde uitbreiding van de EPV is een goede eerste stap in die richting.

Trecodome heeft bij een aantal uitwerkingen de volgende bemerkingen.

1. uitbreiding naar andere energiedragers en de primaire energiefactor

De EPV regeling is gebaseerd op het energetisch salderen op jaarbasis van opgewekte duurzame energie afgezet tegen de energievraag. Dat is gedaan omdat het tijdstip van opwekking en verbruik niet met elkaar samenvalt. Nul woningen zijn geen zelfvoorzienende woningen, maar verhandelen energie met de aanwezige energie-infrastructuur.

Opgewekte energie wordt voor een klein deel direct verbruikt en voorkomt energieproductie. Het overige deel wordt geleverd aan het net, en op een ander moment wordt geproduceerde energie uit het net ingekocht. Dat geldt voor alle energiedragers, ook voor all-electric. De opgewekte energie wordt ergens in het net gebruikt. De ingekochte energie wordt vandaag de dag grotendeels uit fossiele brandstof geproduceerd. Gas, warmte en elektriciteit hebben de potentie om in dezelfde mate te verduurzamen.

Als er alleen met de energiedrager elektriciteit wordt gerekend bestaat het salderen uit het wegstrepen van de opgewekte elektriciteit tegen de geproduceerde electriciteit. Voor het produceren van elektriciteit geldt een Primaire Energie Factor, omdat er energie in de centrales nodig is om een hoeveelheid finale energie op te wekken. Op het gebouw geproduceerde duurzame energie vermijdt productie van electriciteit, en bespaart dus primaire energie.

Zoals bekend is het vergelijken van energiedragers mogelijk door gebruik te maken van de primaire energie factor. In de EPC regelgeving is dit sinds 1996 ook zo opgenomen. Als je vandaag de dag een EPC 0 woning maakt worden alle energiestromen per energiedrager en opbrengsten van zonnepanelen in MJ primair en uitgedrukt. Zowel een all electric woning als een gasgestookte of een warmtenet gekoppelde woning kan op een EPC van 0 of minder uitkomen.

Trecodome onderschrijft de benadering die BZK heeft gekozen om tot een goede vergelijking van energiedragers te komen.

Energiedragers kennen verschillende Primaire Energie Factoren (PEF).

Zo is de PEF van elektriciteit in de huidige NEN7120 en ISSO 82 gesteld op 2,56, omdat het genormeerde rendement van het Nederlandse electriciteitsnet 39% is ($1/0,39=2,56$). Dezelfde bronnen stellen de PEF van aardgas op 1,00.

Wanneer het aandeel duurzame energie in het Nederlandse electriciteitsnet toeneemt is de veronderstelling dat de PEF voor elektriciteit op termijn daalt naar 2,14, dat komt overeen met een verondersteld rendement van 47%.

Trecodome stelt ter discussie of het fair is om de primaire energie factor op toekomstwaarden te baseren, terwijl alle technische prestaties van een gebouw worden afgemeten aan huidige prestaties. Bovendien is het de vraag of het met de toenemende internationale koppeling van energienetten nog mogelijk is om te spreken van een nationale mix als maatgevende factor. Naar verluidt zijn er actueel voorstellen voor een primaire energie factor van 2,48 voor het Europese electriciteitsnet.

Het advies aan BZK is om bij de keuze van de primaire energiefactor met Europese factoren rekening te houden.

De financiële impact van het salderen van duurzaam opgewekte energie tegen de energievraag van een gebouw hangt af van tariefstellingen en belastingen voor verschillende energiedragers.

Omdat duurzaam geproduceerde zonne energie wordt gesaldeerd tegen het electriciteitsverbruik zijn de energiekosten, en daarmee de financiële reikwijdte van de EPV verschillend bij gebruik van meerdere energiedragers.

De all electric variant maakt financieel maximaal gebruik van de salderingsregeling. Bij andere energiedragers wordt er meer betaald voor de ingekochte energie en is de EPV vergoeding navenant lager. Toekomstige veranderingen in de salderingsregeling zullen met name op de hoogte van de EPV vergoeding van all-electric woningen effect hebben.

Het advies aan BZK is om de EPV verder uit te breiden naar nog meer energiedragers. Voor andere energiedragers zijn ook formuleringen te bedenken.

2. rendement van installaties

Advies is om het werkelijk rendement van de opwekking van energie voor de EPV voor woningen met een gasaansluiting in de vergelijking mee te nemen, zodat de innovaties op het terrein van energie-opwekking meedoen in de bepaling van de op te wekken hoeveelheid duurzame energie. Net zoals dat gebeurt bij de all-electric varianten waarbij het rendement van de warmtepomp een variabele is. Ook kan er zo waardering komen voor zonthermische energie, zoals een zonne-boiler voor warm tapwater.

3. rekenmethode in aansluiting op de praktijk

Doel van de EPV is om van bewoners een redelijke vergoeding te vragen ter compensatie van de de investeringen die nodig zijn voor het bereiken van het lage energiegebruik en duurzame energieopwekking.

Van de aanbieders wordt gevraagd om de energieprestatie in de praktijk te garanderen. Het is aan aanbieders om de te garanderen energieprestatie op welke wijze dan ook te bepalen. Ter bescherming van bewoners is het wenselijk dat de redelijkheid van de EPV vergoeding kan worden getoetst aan de hand van geaccepteerde toetsmethoden.

Een gewenste uitkomst van een toetsmethode is het vaststellen van de netto warmtevraag. Voor bestaande woningen is de EPA-W in gebruik voor het bepalen van de energie-index. Deze methodiek kent als tussenstap de netto warmtevraag, die voor de EPV toets zichtbaar kan worden gemaakt (in UNIEC bijvoorbeeld is deze waarde reeds zichtbaar, in andere software is deze tussenuitkomst niet zichtbaar gerapporteerd).

Alternatief is het gebruik van de EPG voor nieuwbouw, waar meer niet forfaitaire parameters voor de vaststelling van de energieprestatie kunnen / moeten worden ingevuld.

Omdat aanbieders wordt gevraagd de energieprestatie in de praktijk te garanderen is de relatie van rekenuitkomsten met de praktijk van groot belang. Immers de bouw zit niet te wachten op verhalen zoals in de auto industrie, waar de theoretische berekeningen en toetsen systematisch afwijken van de werkelijkheid.

Uit onderzoek van OTB (2012) en eerder onderzoek in 2006 (rapportage door VROM in 2009) is bekend dat de werkelijke energiegebruiken in relatie tot de energie index voor zuinige woningen te optimistisch (te laag) worden voorgesteld.

Wanneer in de voorgestelde nieuwe methode voor de EPV de vast te stellen netto warmtevraag nog lager zou worden berekend, dan bij de huidige EPA-W het geval is, dan wordt de afstand tot het werkelijk verbruik nog groter.

Ook de inzet van een niet forfaitaire EPG berekening leidt voor energiezuinige woningen tot een zeer lage netto warmtevraag.

Daarom is gebruik van de EPA-W op dit moment een betere garantie dan de inzet van een methode die nog lagere uitkomsten genereert.

- Bijkomend voordeel van gebruik van de EPA-W is de aansluiting met het WWS systeem en de STEP subsidies en het voorkomen van juridische disputen over gevallen waarbij toepassing van verschillende methodes op dezelfde woning tot verschillende uitkomsten leidt.
- Voordeel van het gebruik van de EPA-W is ook dat de bestaande gecertificeerde organisatiestructuur van de EPA-W kan worden ingezet om het deelresultaat van de netto warmtevraag aan deze rekenmethodiek te ontleen. Immers er is slechts een instructie nodig naar de modellen makers om de netto warmtevraag zichtbaar te maken, zodat de EPA-W adviseurs deze waarde kunnen uitlezen uit modellen.
- De maatschappelijke kosten van het vaststellen van de netto warmtevraag blijven daarmee beperkt.

Tegelijk ondersteunt Trecodome de behoefte aan goede afstemming en verbetering van bestaande en komende instrumenten, zoals BENG en doorontwikkeling voor een goede waardering van parameters.

Doel daarvan is dat de uitkomsten van berekeningen steeds beter gaan aansluiten op de praktijk waar zowel bewoners, aanbieders als het milieu mee te maken hebben.

Chiel Boonstra
Trecodome, 10 september 2016